

И БЕЗ АЛИЈАНСАТА ЖИВОТОТ МОРА ДА ПРОДОЛЖИ

По големиот неуспех кој Македонија го доживеа околу пристапувањето кон НАТО алијансата, Македонската берза како институција прва беше буквално потресена. Но, според брокерите, намалувањето на цените се должи исклучително на психолошкиот фактор, а нема никаква економска логика, бидејќи домашните акционерски

неповолна. Последните податоци од Агенцијата покажуваат дека најголем број од невработените се неквалификувани лица. Најверојатно и во наредниот период ќе продолжи алармантната ситуација со високата стапка на невработеност, бидејќи не е забележително заживување на македонската економија.

За да биде уште полошо, Македонија

Покрај "стативата" со НАТО, земјава треба под итно да се сконцентрира за решавање на проблемот со невработеноста. Бидејќи, според последните прогнози на Виенскиот економски институт, следните две години Македонија ќе остане рекордер според невработеноста во Европа.

Колку за илустрација, во државата има повеќе од 62.000 правни субјекти и околу 580.000 вработени и дури 357.166 невработени. Оваа бројка е намалена за помалку од 30.000, во споредба со 2006 година, но тоа не е резултат на порастот на вработеноста, туку на фактот што Агенцијата ги селектира невработените кои се пријавуваат само заради сини картони.

Пишува: Арсен КОЛЕВСКИ

НАТО ОТПАТУВА - НЕВРАБОТЕНОСТА НИ ОСТАНА

друштва покажале добри финансиски резултати.

Веќе подолго време нашава држава е соочена со други големи проблеми.

Како прво, покрај неуспехот околу НАТО, ние треба под итно да се концентрираме на решавањето на проблемот со невработеноста. Бидејќи, според последните прогнози на Виенскиот економски институт, следните две години Македонија ќе остане рекордер според невработеноста во Европа. Таа ќе се намалува, но бавно, најмногу по еден процент во наредните две години, што значи дека максимум ќе достигне 33 проценти, што повторно е многу висока стапка.

Колку за илустрација, според Државниот завод за статистика, во државата има повеќе од 62.000 правни субјекти и околу 580.000 вработени. Од нив, околу 120.000 се вработени во државната администрација и во буџетските институции.

Притоа, најновата бројка од 357.166 невработени во Македонија е намалена за помалку од 30.000 во споредба со 2006 година, но тоа не е резултат на порастот на вработеноста, туку на фактот дека Агенцијата ги селектира невработените, кои се пријавуваат само заради сини картони од оние кои активно бараат работа.

Во оваа насока, за жал, сè друго е исто како и некогаш. Како и во претходните години, структурата на невработените е

"лидер" и по дивовработените работници. Како капак на сè, условите за работа на овие невработени но ангажирани лица се повеќе од катастрофални. Работат во гаражи, некаде и без вентилација, во зима без парно, по повеќе од 10 работни часа дневно. Токму вака во Македонија тие сè уште заработуваат за живот. Со "плата" од 6.000-7.000 денари огромен број работници се трудат да ги прехранат своите семејства.

Покрај ова, Владата сè уште нема стратегија за намалување на сиромаштијата, иако во земјава секој петти граѓанин живее во беда. Министерот за финансии, Трајко Славевски, уште во 2002 година подготви стратегија за намалување на сиромаштијата, што го побараа Обединетите нации, но таа никогаш не профункционара.

Во врска со нашава живејачка, и Мисијата на Меѓународниот монетарен фонд почна да проверува дали и колку зголемувањето на платите и на пензиите влијаело врз високата стапка на инфлација во земјава. Ова го изјави шефот на Мисијата на ММФ, Марк Грифитс, кој ги водеше разговорите со македонските власти. Тој ѝ порача на Владата дека таа ќе мора сама да се бори со високата инфлација, која и во март покажа драматични размери, достигнувајќи 10,2 отсто.

Македонската монетарна и фискална политика треба да преземат чекори за

ограничување на било какво повторно зголемување на платите и на цените во земјата, со цел стапката на инфлација да се намали. ММФ ја поддржува одлуката на НБМ да ги зголеми каматните стапки на благajnичките записи, но потребни се дополнителни чекори за да се намали брзата стапка на пораст на кредитите. "Инфлацијата во основа е глобален феномен, кој ги погодува сите земји, од што не е исклучена ниту Македонија, но има и други причини кои ја предизвикуваат ситуацијата на висока инфлација и постојат мерки, кои македонските власти можат да ги направат за да ја држат под контрола", изјави Грифитс, кој во земјава дојде со клучна цел, да се ревидира претходно проектираната стапка на инфлација.

Како и да е, едонеделната посета на ММФ во земјава заврши. Но, останала нејасно финансирањето на енергетските компании. Според ММФ, Македонија веќе има меѓу најевтините цени на електрична енергија во регионот, но високите трошоци за увоз на струја годинава најверојатно ќе бидат далеку повисоки од планираното. ММФ смета дека цената на струјата ќе мора да се зголеми, но прашање е на време кога тоа ќе се случи. А тоа веќе е проблем. Без НАТО и досега живеевме, но ако се зголеми цената на електричната енергија, со оваа стапка на невработеност, општо цените каде ќе ни биде крајот.